

Halvårsrapport 2013

Sampension KP Livsforsikring a/s
Cvr.nr. 55 83 49 11

sampension

Indhold

Sampension KP Livsforsikring a/s

Ledelsesberetning	1. halvår 2013 i korte træk	3
	Udvikling i investeringer	4
	Resultat, solvens og basiskapital	6
	Præmier, udbetalinger og omkostninger	8
	Hensættelser til forsikringskontrakter	8
	Koncerninterne transaktioner	9
	Ændringer i selskabets ledelse	9
	Aftale med Forbrugerombudsmanden	9
	Forventninger til hele 2013	11
	Øvrige forhold	11
	<hr/>	
Halvårsregnskab	Koncern- og moderselskabsregnskab	13
	Egenkapitalopgørelse	17
	Anvendt regnskabspraksis	18
<hr/>		
Selskabsoplysninger		19
<hr/>		
Ledelsespåtegning		21

Ledelsesberetning

1. halvår 2013 i korte træk

Første halvår 2013 var især påvirket af pæne afkast på investeringsporteføljen, mens stigende renter medførte negativt afkast af afdækningsporteføljen. Herudover blev der i perioden indgået en aftale med Forbrugerombudsmanden om en fælles, fremadrettet løsning i forhold til selskabets tidligere afskaffelse af ydelsesgarantier. Aftalen indebærer blandt andet, at de berørte kunder tildeles en individuel særlig bonushensættelse pr. 1. januar 2014 på 5 % af depoterne.

Hovedresultaterne for Sampension KP Livsforsikring a/s (Sampension) er følgende:

- Investeringsafkast på 3,8 % før pensionsafkastskat (PAL) for 3 i 1 Livspension (markedsrente)
- Investeringsafkast (kunder) på -1,4 % før PAL for gennemsnitsrente
- Balanceafkast på 0,7 % efter PAL for gennemsnitsrente
- Bonusgrad på 4,6 % i rentegruppe A med højeste gennemsnitlige grundlagsrenter
- Præmieindtægterne steg med 3,9 %
- Omkostninger i procent af præmier udgjorde 2,3 % mod 2,4 % i 2012.

Udvalgte hoved- og nøgletal	1. halvår 2013	1. halvår 2012
	Mio. kr.	Mio. kr.
Præmier i alt	3.995	3.846
Markedsrente	2.591	2.224
Gennemsnitsrente	1.404	1.622
	Pct.	Pct.
Omkostninger i procent af præmier	2,3	2,4
Omkostninger i procent af hensættelser	0,08	0,09
Omkostninger pr. forsikret (kr.)	212	221
Investeringsafkast før PAL		
Markedsrente	3,8	5,2
Gennemsnitsrente før rentefordækning	2,4	2,1
Gennemsnitsrente (N1 kunder)	-1,4	5,2
Balanceafkast gennemsnitsrente	0,7	3,6
	30.06.2013	31.12.2012
	Mio. kr.	Mio. kr.
Investeringsaktiver, netto	145.048	147.228
Hensættelser i alt	141.236	141.590
Markedsrente	48.543	46.327
Gennemsnitsrente	87.833	90.388
Kollektivt bonuspotentiale	4.860	4.875
Balance i alt	200.960	210.772
Fri basiskapital	5.151	4.759
	Pct.	Pct.
Overdækningsgrad (ISB)	8,0	7,3
Bonusgrad (rentegruppe A)	4,6	4,1

Udvikling i investeringer

Udviklingen på de finansielle markeder i 1. halvår 2013

Den moderate internationale konjunkturfremgang fortsatte i 1. halvår 2013, men opsvinget udvikler sig forskelligt fra region til region. I USA synes opsvinget at være godt i gang, mens aktiviteten i euroområdet er svag. Fremgangen blandt vækstøkonomierne aftog en smule i begyndelsen af året, ligesom der har været øget usikkerhed omkring udsigterne for den kinesiske økonomi.

Den positive økonomiske udvikling i USA smittede af på det amerikanske aktiemarked, som for 1. halvår som helhed steg med 13,7 %. I samme periode steg aktierne i euroområdet med 2,1 %, mens emerging markets faldt med 8,7 %. Værdien af det globale aktiemarked, målt ved MSCI All Country IMI indekset i lokal valuta, steg for 1. halvår som helhed med 9,9 %.

De stigende aktiekurser er påvirket af den lempelige pengepolitik i de største økonomier, hvilket også har ført til faldende kreditspænd på virksomhedsobligationer. Mod udgangen af maj opstod der nervøsitet omkring den fremtidige pengepolitik i USA, da investorerne frygtede en hurtigere stramning end tidligere ventet. Den øgede usikkerhed gav anledning til betydelig uro på finansmarkederne, hvilket fik både aktie- og obligationskurserne til at falde.

På de tyske og danske rentemarkeder var der i 1. halvår 2013 tale om en stigning i de lange renter. F.eks. steg renten på en 10-årig tysk swaprente med 45 basispoint til 2,02 %, mens den 30-årige rente gik op med 28 basispoint til 2,52 %. De korte renter steg kun svagt som følge af den fortsat meget lempelige pengepolitik fra Den Europæiske Centralbank, ECB. De stigende lange renter betød, at Sampension fik et tab på afdækningen af renterisikoen på hensættelser til pensioner i gennemsnitsrentemiljøet.

Status på OPP investeringer

Sampension nedsatte i starten af året sammen med PFA, ATP, PKA og Pensiondanmark en arbejdsgruppe, der skulle undersøge en lang række forhold omkring offentlig-private partnerskaber (OPP), herunder udenlandske og danske erfaringer med denne type partnerskab. Arbejdet resulterede i den hidtil mest omfattende rapport om OPP, som blev offentliggjort den 15. maj 2013. En af rapportens konklusioner er, at OPP kan være en fordel, når der er tale om infrastrukturprojekter med betydelige driftsudgifter, og hvor der er en vis brugerbetaling. Rapporten konkluderer også, at der skal være større professionalisering af projekterne fra offentlig side, og at der med fordel kan etableres et nationalt videnscenter for OPP, der kan opsamle erfaringer på området. Indtil nu har Sampension ikke investeret i OPP i Danmark, men har afgivet en række tilbud og ser blandt andet med interesse på en havnetunnel i København.

Samlet investeringsafkast

Det samlede resultat af investeringer i Sampension for 1. halvår 2013 var på 0,5 mia. kr. efter pensionsafkastskat (PAL) mod 6,0 mia. kr. i samme periode året før. Beløbene indeholder valutakursforskelle vedrørende udenlandske tilknyttede virksomheder, som i henhold til regnskabsreglerne posteres på Anden totalindkomst.

Markedsrentemiljøet og gennemsnitsrentemiljøet deltager i de samme investeringer, blot med forskellig vægt og volumen. Markedsrentemiljøet har en større relativ andel af investeringerne i risikofyldte

aktiver end gennemsnitsrentemiljøet. Derfor vil 3 i 1 Livspension forventeligt have større udsving i de årlige afkast, men også et større forventet langsigtet afkast.

Investeringsafkast i markedsrentemiljøet - 3 i 1 Livspension

Markedsrenteproduktet 3 i 1 Livspension består overordnet af tre basisfonde: Obligationer, Aktier og Alternative Investeringer. Sampension tilpasser løbende den enkelte kundes risiko i forhold til kundens alder ved at placere opsparingen i årgangspuljer, som har hver sin risikoprofil.

De enkelte årgangspuljer er sammensat af de tre basisfonde på en måde, så investeringerne frem mod pensionering bliver mindre risikofyldte. Kunderne kan endvidere vælge mellem tre investeringsprofiler - lav risiko, moderat risiko og høj risiko. Sampension justerede pr. 1. juli 2013 investeringerne for især de yngste årgangspuljer i de tre profiler, således at der er en lidt højere allokering mod basisfonden aktier til gengæld for en lavere allokering mod obligationer og i mindre omfang alternativer. Justeringerne skal på sigt sikre et bedre afkast.

Investeringsafkastet før PAL for 3 i 1 Livspension blev i 1. halvår 2013 3,8 %. Samtlige årgangspuljer opnåede et positivt afkast. De yngste årgangspuljer, som ejer en højere andel aktier, opnåede det største afkast.

Årgangspuljer 3 i 1 Livspension, udvalgte	Investeringsprofil		
	Lav	Moderat	Høj
Afkast i pct.			
25 år	4,5	6,1	6,8
45 år	3,7	4,8	6,0
64 år	1,8	2,1	3,0
Afkast for alle årgangspuljer (vægtet gennemsnit)	2,3	3,8	5,9

Basisfonden Obligationer gav et afkast før PAL på 0,9 % i 1. halvår. Fonden investerer overvejende i europæiske statsobligationer, danske realkreditobligationer samt virksomhedsgæld med en høj grad af kreditsikkerhed. Samlet har fonden kun en begrænset risiko.

Afkastet i basisfonden Aktier blev på 7,7 %. Fonden består primært af børsnoterede aktier, mens der i mindre omfang investeres i noterede aktier (private equity) og højrente-obligationer (high yield og emerging markets). Fonden har set over tid et højt forventet afkast, men også en betydelig risiko.

Basisfonden Alternative Investeringer gav et afkast på 5,1 % i 1. halvår. Fonden investerer fortrinsvis i faste reale aktiver som f.eks. ejendomme og skove. Værdien af disse aktiver er, i hvert fald på længere sigt, traditionelt nært knyttet til det generelle prisniveau i samfundet, hvilket bidrager til at sikre porteføljens købekraft. Derudover investeres i særligt udvalgte typer af hedgefonde og struktureret kredit, som bidrager til at sprede risikoen. Risikomæssigt er fonden placeret på et niveau mellem de to øvrige basisfonde.

Stort set samtlige aktivklasser gav et positivt afkast i 1. halvår, hvor struktureret kredit, hedgefonde og børsnoterede aktier opnåede det højeste afkast.

Investeringsafkast i gennemsnitsrentemiljøet

I gennemsnitsrentemiljøet opgøres et afkast af den egentlige investeringsportefølje og et afkast af afdækningsporteføljen, som overvejende består af finansielle instrumenter til afdækning af renterisiko

på passivside. Herudover beregnes et balanceafkast, der er udtryk for afkastene i investeringsporteføljen samt afdækningsporteføljen holdt op mod ændringen i hensættelser til pensioner pga. renteudviklingen.

Det samlede afkast i 1. halvår 2013 for kunderne i gennemsnitsrentemiljøet blev -1,4 % inklusive afdækningsporteføljen og før PAL.

Resultatet af investeringsporteføljen før PAL var et positivt afkast på 2,4 mia. kr. svarende til et afkast på 2,4 %. Hovedparten af aktiverne er placeret i renteinstrumenter uden væsentlige kreditrisici, hovedsageligt statsobligationer og danske realkreditlån. Den væsentligste del af renterisikoen på disse papirer overføres til afdækningsporteføljen via interne swaps. Især de mere risikofyldte investeringer har givet pæne afkast.

De stigende renter betød, at Sampension fik et tab på afdækningsporteføljen på 3,1 mia. kr. efter PAL. Stigning i renten medførte, at hensættelserne til pensioner faldt med 1,9 mia. kr. Det samlede negative ALM resultat, hvor både hensættelser og afdækning medregnes, skyldes især, at diskonteringskurven til opgørelse af hensættelserne stort set ikke påvirkes af ændring i markedsrenter ud over en løbetid på 20 år, mens Sampension i sin renteafdækningsportefølje har bevaret en betydelig renterisiko og aftaler om modtagelse af faste renter også for løbetider betydeligt ud over 20 år. Det betyder, at et stigende renteniveau medfører regnskabsmæssige tab, som påvirker kollektivt bonuspotentiale.

Det samlede resultat af investeringsporteføljen, afdækningsporteføljen og ændring i hensættelser var 0,9 mia. kr., svarende til 0,7 % efter PAL (balanceafkast).

Resultat, solvens og basiskapital

Resultat

Sampensions resultat (samlede totalindkomst) blev i 1. halvår 2013 et overskud på 192 mio. kr. efter skat mod et overskud på 176 mio. kr. i 1. halvår 2012.

Før skat udgør moderselskabets overskud 186 mio. kr. for 1. halvår 2013. Det består især af egenkapitalens andel af periodens positive afkast af investeringsporteføljen. Selskabets resultat er baseret på fordeling af det realiserede resultat mellem forsikringsbestanden og egenkapitalen efter kontributionsprincippet. Egenkapitalen tildeles en forholdsmæssig andel af periodens afkast af investeringsporteføljen. For garanterede gennemsnitsrentepolicer tildeles egenkapitalen en risikoforrentning på 0,5 % af policens depotandele med en grundlagsrente på mindst 4,25 % plus 0,24 % af policens depotandele med en grundlagsrente under 4,25 %. Egenkapitalen tildeles ikke risikoforrentning for ugaranterede policer eller for omkostnings- og risikogrupperne. Indregning af risikoforrentning for det enkelte år forudsætter, at der er positivt realiseret resultat. Da alle rentegrupper har negativt realiseret resultat for 1. halvår 2013, kan der ikke indregnes risikoforrentning for perioden, og der er i stedet hensat 53 mio. kr. på skyggekonto.

Solvenskrav og basiskapital

Moderselskabets egenkapital udgjorde 8,0 mia. kr. pr. 30. juni 2013 mod 7,8 mia. kr. ved udgangen af 2012. For koncernen udgør egenkapitalen 10,8 mia. kr. pr. 30. juni 2013 mod 7,8 mia. kr. pr. 31. december 2012. Stigningen i koncernens egenkapital vedrører minoritetsaktionærers andel på

2,8 mia. kr. og skyldes, at Lønmodtagernes Dyrtidsfond i 1. halvår 2013 har investeret i Sampension Invests afdeling Globalt aktieindeks.

Basiskapitalen udgjorde 7,8 mia. kr. Det traditionelle solvenskrav var på 2,3 mia. kr., stort set uændret i forhold til udgangen af 2012. Selskabets individuelle solvensbehov udgjorde pr. 30. juni 2013 2,6 mia. kr. og var dermed det højeste af de to solvenskrav. Fri basiskapital udgjorde 5,2 mia. kr. efter dækning af det individuelle solvensbehov. Overdækningsgraden (fri basiskapital i forhold til livsforsikringshensættelserne) var pr. 30. juni 2013 på 8,0 % mod 7,3 % ved udgangen af 2012, når nøgletallet beregnes på basis af det højeste solvenskrav.

Nedenfor er vist solvenskrav og basiskapital:

Solvenskrav og basiskapital		
Mio. kr.	30.06.2013	31.12.2012
Basiskapital	7.775	7.588
Traditionelt kapitalkrav	2.312	2.327
Individuelt solvensbehov	2.624	2.829
Fri basiskapital:		
Efter dækning af traditionelt kapitalkrav	5.464	5.261
Efter dækning af individuelt solvensbehov	5.151	4.759
Overdækningsgrad:		
På basis af traditionelt kapitalkrav	8,4%	8,0%
På basis individuelt solvensbehov	8,0%	7,3%

Ved udgangen af 1. halvår 2013 udgjorde fri basiskapital i Finanstilsynets røde risikoscenario 4,7 mia. kr. både ved rentefald og ved rentestigning.

Kollektivt bonuspotentiale

Kollektivt bonuspotentiale udgjorde 4,9 mia. kr. pr. 30. juni 2013, næsten uændret i forhold til 31. december 2012.

Nedenfor er vist kollektivt bonuspotentiale samt bonusgrader fordelt på kontributionsgrupper:

Kollektivt bonuspotentiale og bonusgrader	30.06.2013		31.12.2012	
	Mio. kr.		Mio. kr.	
	Kollektivt bonus-potentiale	Bonus-grader	Kollektivt bonus-potentiale	Bonus-grader
Rentegruppe A (gennemsnitlig grundlagsrente 3,5 % - 4,5 %)	1.703	4,6%	1.540	4,1%
Rentegruppe B (gennemsnitlig grundlagsrente 2,5 % - 3,5 %)	1.202	10,8%	1.166	10,5%
Rentegruppe C (gennemsnitlig grundlagsrente 1,5 % - 2,5 %)	1.562	10,2%	1.772	11,5%
Rentegruppe D (gennemsnitlig grundlagsrente 0,5 % - 1,5 %)	19	12,1%	20	13,2%
Omkostnings- og risikogrupper	374	0,6%	377	0,6%
I alt	4.860	7,5%	4.875	7,4%

Det fremgår af oversigten, at selskabets fire rentegrupper har kollektive bonuspotentialer svarende til bonusgrader mellem 4,6 % og 12,1 % pr. 30. juni 2013. De tilsvarende bonusgrader udgjorde pr. 31. december 2012 mellem 4,1 % og 13,2 %.

Præmier, udbetalinger og omkostninger

Udvikling i præmier

Præmieindtægterne i første halvår 2013 udgjorde 4,0 mia. kr., en stigning på 3,9 % i forhold til første halvår 2012. Væksten skyldes især en stigning i indskud på 101 %, blandt andet vedrørende tjenestemandsansatte, hvor Sampension i 2012 indgik aftale med De statsansatte i Offentlig Ansattes Organisation (OAO-Stat) om at levere supplerende pensionsopsparing. Kundernes opsparing placeres i årgangspuljerne i 3 i 1 Livspension. Af de samlede præmier vedrører 2,6 mia. kr. 3 i 1 Livspension mod 2,2 mia. kr. i 1. halvår 2012.

Det samlede antal direkte forsikrede kunder udgjorde 275.848 ultimo juni 2013 mod 274.723 ved udgangen af 2012. Hertil kommer 19.000 indirekte forsikrede tjenestemandsansatte i stat og kommuner.

Forsikringsudbetalinger

De samlede udbetalte ydelser udgør 4,5 mia. kr. for 1. halvår 2013 mod 3,0 mia. kr. for 1. halvår 2012. Stigningen skyldes især, at Bibliotekarforbundet i 2012 besluttede at flytte deres ordning til et andet pensionsselskab, og den væsentligste del af overførslen er effektueret i 1. kvartal 2013.

Omkostninger

Sampensions forsikringsmæssige driftsomkostninger udgjorde 91 mio. kr. mod 94 mio. kr. i første halvår 2012. Kombinationen af faldende omkostninger og højere præmier medførte, at omkostninger i procent af præmier udgjorde 2,3 % mod 2,4 % i 1. halvår 2012.

En analyse fra analysevirksomheden Invensure sammenligner de største danske pensionsselskaber på ÅOP (årlige omkostninger i procent). Analysen placerer Sampension på en solid førsteplads, når det handler om at holde omkostningerne nede.

Hensættelser til forsikringskontrakter

Livsforsikringshensættelser (vedrørende gennemsnitsrentepolicer) faldt i 1. halvår 2013 med 2,6 mia. kr. og udgør ultimo juni 2013 87,5 mia. kr. Den væsentlige del af faldet skyldes, at renteændringer i første halvår 2013 – som omtalt ovenfor – har medført et fald i hensættelserne på 1,9 mia. kr.

Hensættelser til markedsrentepolicer er i 1. halvår 2013 forøget med 2,2 mia. kr. til 48,5 mia. kr. ved udgangen af halvåret 2013. Stigningen skyldes især præmieindbetalinger, idet 72 % af selskabets præmiebetalende kunder har 3 i 1 Livspension, og alle nye kunder får dette produkt.

Koncerninterne transaktioner

Udover transaktioner vedrørende administrationsaftaler med Sampension Administrationselskab a/s har der været transaktioner vedrørende koncerninterne aftaleindskud og udlån mellem Sampension og koncernens investeringskommanditselskaber i første halvår 2013 på 2 mia. kr.

Ændringer i selskabets ledelse

På selskabets generalforsamling den 12. april 2013 blev tidligere nationalbankdirektør Torben Nielsen valgt som nyt bestyrelsesmedlem som afløser for Bodil Nyboe Andersen. Torben Nielsen har samtidigt overtaget hvervet som formand for selskabets revisionsudvalg, idet han gennem sit erhvervsforløb og sin uddannelsesmæssige baggrund opfylder kravene om uafhængighed og kvalifikationer i henhold til reglerne om revisionsudvalg.

Aftale med Forbrugerombudsmanden

Afskaffelse af ydelsesgarantier

I 2010 aftalte Sampension og overenskomstparterne for kunder med policer oprettet på gennemsnitsrente at afskaffe ydelsesgarantien og erstatte den med en hensigtserklæring med virkning fra 1. januar 2011. Dette skete, fordi Sampensions bestyrelse og de centrale overenskomstparter vurderede, at forventede nye EU-regler vedrørende solvenskrav ville medføre, at den løsning var den mest fordelagtige for kunderne. Sampension baserede beslutningen på uafhængig juridisk rådgivning fra både professorer på Københavns Universitet og fra det private advokatfirma Plesner.

Finanstilsynet traf i november 2010 en afgørelse om Sampensions afskaffelse af ydelsesgarantien. Det var Finanstilsynets samlede vurdering, at der ikke var tilstrækkeligt grundlag for at fastslå, at Sampension havde handlet i strid med reglerne om god skik ved at afskaffe ydelsesgarantien ved en aftale med aftaleparterne. Finanstilsynet tog imidlertid ikke stilling til, hvorvidt Sampension ved aftalen civilretligt var blevet frigjort for sine forpligtelser overfor kunderne, men bemærkede, at den endelige afgørelse af dette spørgsmål henhørte under domstolene.

På baggrund af denne afgørelse undersøgte nogle få kunder i starten af 2011 muligheden for anlæggelse af et gruppesøgsmål. Det førte til stiftelse af Ydelsesgarantiforeningen. Forbrugerombudsmanden besluttede i maj 2011 at iværksætte en undersøgelse med henblik på at klarlægge, om Sampension havde været aftaleretligt berettiget til at ophæve ydelsesgarantien.

Som alternativ til gennemførelse af en langvarig retssag indgik Forbrugerombudsmanden, Ydelsesgarantiforeningen og Sampension den 2. maj 2013 aftale om en fælles, fremadrettet løsning. Ydelsesgarantiforeningen godkendte efterfølgende aftalen på generalforsamling den 22. maj.

Aftalens hovedindhold

Aftalen indebærer, at Sampension pr. 1. januar 2014 vil overføre et beløb svarende til 5 % af den sikrede depot pr. 1. maj 2013 fra selskabets egenkapital til individuelle særlige bonushensættelser (Bonuskapital). Det omfatter alle Sampensions eksisterende kunder pr. 1. januar 2014, der på et tidspunkt har haft en ydelsesgaranti. Det betyder, at den kapital, der før stod bag ydelsesgarantien, også i fremtiden kommer kunderne til gode. Individuelle særlige bonushensættelser dækker tab sidestillet med

egenkapitalen og får samme forrentning som egenkapitalen. Bonuskapitalen værdi vil blive opgjort løbende og udbetalt til kunden sammen med udbetalinger fra pensionsordningen.

Individuelle sikrede med hensigtserklærede ydelser fik mulighed for at frasige sig overførslen og i stedet for blive stillet, som om ydelsesgarantien ikke var afskaffet 1. januar 2011.

Der blev i maj 2013 udsendt breve til de knapt 200.000 berørte kunder om aftalens indhold, og kunderne med gennemsnitsrente fik herefter 4 uger til at give besked, såfremt de ikke ønsker at blive omfattet af aftalen og i stedet træde tilbage i ydelsesgarantien for indbetalinger før 1. januar 2011.

Status på aftalens gennemførelse

Efter 4 ugers fristens udløb havde kun 1.260 forsikrede frasagt sig overførsel af individuelle særlige bonushensættelser og ønsker dermed at få genetableret ydelsesgarantien.

Sampension havde ifølge aftalen mulighed for helt eller delvist at træde tilbage fra aftalen indenfor 3 måneder fra aftalens underskrivelse. Denne mulighed har Sampension i august besluttet ikke at benytte.

Forventet økonomisk effekt af aftalen

De forpligtelser, som følger af aftalen, vil blive endelig opgjort og indregnet i selskabets årsrapport for 2013.

Etablering af individuelle særlige bonushensættelser vil reducere selskabets egenkapital med ca. 3,9 mia. kr. fra 8 mia. kr. til ca. 4,1 mia. kr. Hensættelserne vil blive forøget med ca. 3,3 mia. kr., idet der skal afregnes 15,3 % pensionsafkastskat af overførslen til individuelle særlige bonushensættelser.

Individuelle særlige bonushensættelser indgår i opgørelsen af selskabets basiskapital, der dækker solvenskrav. Basiskapitalen vil blive reduceret fra 7,8 mia. kr. til ca. 7,2 mia. kr., svarende til pensionsafkastskatten på ca. 0,6 mia. kr.

Livforsikringshensættelser vedrørende de 1.260 kunder, som har tilbagevalgt garantien, skal tilpasses. Det vil medføre en ændret fordeling mellem garanterede ydelser (forøges) og bonuspotentialer på ugaranterede ydelser (reduceres) med ca. 1,5 mia. kr. Selskabets solvenskrav vil ikke blive ændret nævneværdigt.

Overdækningsgraden (fri basiskapital i forhold til kundernes depoter) forventes reduceret med ca. 1 %-point, når aftalen med forbrugerombudsmanden er implementeret i regnskabet.

Nedenfor er den forventede økonomiske effekt af aftalen – med udgangspunkt i balancen pr. 30. juni 2013 – vist i en tabel:

Forventet økonomisk effekt af aftale med Forbrugerombudsmanden	
	Mio. kr.
Egenkapital pr. 30. juni 2013	8.008
Overførsel til individuelle særlige bonushensættelser	-3.900
Egenkapital herefter	4.108
Overførsel til Individuelle særlige bonushensættelser	3.900
Pensionsafkastskat heraf	-600
Individuelle særlige bonushensættelser	3.300
Basiskapital pr. 30. juni 2013	7.775
Ændring i basiskapital, pensionsafkastskat	-600
Basiskapital herefter	7.176
Overdækningsgrad på basis af individuelt solvensbehov:	
Pr. 30. juni 2013	8,0%
Efter indregning af forventet effekt af aftale	7,0%

Sampension tilrettelægger fortsat investeringsstrategien i gennemsnitsrentemiljøet på en sådan måde, at der opnås størst mulig sikkerhed for, at de policemæssige ydelser kan udbetales.

Forventninger til hele 2013

I foråret 2013 er der indgået nye overenskomster for størstedelen af Sampensions kunder. Der er tale om en meget behersket lønudvikling, og Sampension forventer derfor en fortsat moderat vækst i præmieindtægten i 2013.

Der forventes et mindre fald i antal kunder, der indbetaler præmier. Udbetaling af pensioner forventes at stige. Det skyldes et stigende antal pensionister samt større opsparing for den enkelte.

Udvikling i kundernes afkast og Sampensions resultat vil, jævnfør reglerne for fordeling af det realiserede resultat, afhænge af udviklingen på de finansielle markeder.

Den forventede effekt på selskabets solvensdækning mv. som følge af aftalen med Forbrugerombudsmanden vedrørende afskaffelse af ydelsesgarantier er beskrevet ovenfor.

Øvrige forhold

Resultat af Finanstilsynsinspektion

Finanstilsynet gennemførte i efteråret 2012, som opfølgning på den ordinære inspektion i 2010, en rutinemæssig inspektion i Sampension KP Livsforsikring. Den efterfølgende redegørelse fra Finanstilsynet om resultatet af inspektionen var tilfredsstillende for Sampension. Redegørelsen indeholdt to påbud og en påtale af administrativ karakter, som allerede er opfyldt. Desuden var der et mindre antal risikooplysninger, som vil have bestyrelsens opmærksomhed i det videre arbejde.

Sampension har i juni 2013 modtaget en redegørelse fra Finanstilsynet med et påbud angående omvalgsmateriale til 3 i 1 Livspension fra 2009 på baggrund af en konkret kundeklage, hvor der er rejst

spørgsmål ved, om informationen har været tydelig nok. Sampension er ikke enige i afgørelsen og har derfor anket påbuddet til Erhvervsankenævnet.

Usikkerhed ved indregning og måling

Ved udarbejdelse af halvårs- og årsregnskaber foretager ledelsen en række skøn og vurderinger omkring fremtidige forhold, som har indflydelse på den regnskabsmæssige værdi af aktiver og forpligtelser. Det område, hvor ledelsens skøn og vurderinger har den væsentligste effekt på halvårs- og årsregnskaber, er hensættelser til forsikringskontrakter samt dagsværdi af illikvide aktiver så som unoterede finansielle instrumenter og ejendomme. Der er redegjort mere detaljeret for dette i noten om anvendt regnskabspraksis i årsrapporten for 2012, hvortil der henvises.

Risikostyring

Der henvises til beskrivelse af selskabets risikostyring i årsrapporten for 2012, note 26 (side 68-72).

Halvårsregnskab

Koncern- og moderselskabsregnskab

Resultatopgørelse	Koncern		Moderselskab	
	1. halvår 2013	1. halvår 2012	1. halvår 2013	1. halvår 2012
Mio. kr.				
Bruttopræmier	3.995	3.846	3.995	3.846
Præmier f.e.r., i alt	3.995	3.846	3.995	3.846
Indtægter fra tilknyttede virksomheder	-	-	2.617	1.939
Indtægter fra associerede virksomheder	7	29	0	1
Indtægter af investeringsejendomme	97	92	0	0
Renteindtægter og udbytter m.v.	2.498	2.744	1.693	2.049
Kursreguleringer	-1.419	3.839	-3.337	2.639
Renteudgifter	-29	-36	-25	-27
Administrationsomkostninger ifm. investeringsvirksomhed	-108	-95	-64	-62
Investeringsafkast, i alt	1.047	6.573	884	6.539
Pensionsafkastskat	-231	-713	-231	-713
Investeringsafkast efter pensionsafkastskat	815	5.860	653	5.826
Udbetalte ydelser	-4.535	-3.029	-4.535	-3.029
Modtaget genforsikringsdækning	1	2	1	2
Forsikringsydelse f.e.r., i alt	-4.534	-3.027	-4.534	-3.027
Ændring i livsforsikringshensættelser f.e.r., i alt	2.183	-1.513	2.183	-1.513
Ændring i kollektivt bonuspotentiale	-326	-1.802	-326	-1.802
Ændring i hensættelser for unit-linked kontrakter	-1.678	-3.049	-1.678	-3.049
Administrationsomkostninger	-91	-94	-91	-94
Forsikringsmæssige driftsomkostninger f.e.r., i alt	-91	-94	-91	-94
Overført investeringsafkast	-184	-151	-184	-151
FORSIKRINGSTEKNISK RESULTAT	180	69	18	35
Egenkapitalens investeringsafkast	184	151	184	151
Andre indtægter	2	3	0	0
Andre omkostninger	0	0	0	0
RESULTAT FØR SKAT	367	223	202	186
Skat	-48	-63	2	-20
PERIODENS RESULTAT	319	160	204	167

Resultatopgørelse (fortsat)

Mio. kr.	Koncern		Moderselskab	
	1. halvår 2013	1. halvår 2012	1. halvår 2013	1. halvår 2012
<i>Anden totalindkomst</i>				
Domicilejendom, værdiregulering	1	10	-	-
Valutakursforskelle, udenlandske virksomheder	-210	178	-210	178
Pensionsafkastskat	19	-15	19	-15
Ændring i kollektivt bonuspotentiale	175	-148	175	-148
Skat	4	-7	4	-5
ANDEN TOTALINDKOMST, I ALT	-12	17	-12	9
PERIODENS SAMLEDE TOTALE RESULTAT	308	176	192	176
Minoritetsaktionærers andel	-116	0	-	-
MODERSELSKABETS ANDEL AF PERIODENS SAMLEDE TOTALE RESULTAT	192	176	192	176

Balance	Koncern		Moderselskab	
	30.06.2013	31.12.2012	30.06.2013	31.12.2012
Mio. kr.				
AKTIVER				
IMMATERIELLE AKTIVER	118	113	0	0
Driftsmidler	4	5	0	0
Domicilejendomme	322	322	0	0
MATERIELLE AKTIVER, I ALT	326	327	0	0
Investeringsejendomme	4.850	4.922	0	0
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	-	-	15.853	14.588
Udlån til tilknyttede virksomheder	-	-	1.046	1.116
Kapitalandele i associerede virksomheder	1.096	1.089	390	390
Investeringer i tilknyttede og associerede virksomheder, i alt	1.096	1.089	17.289	16.094
Kapitalandele	11.530	9.548	3.555	3.264
Investeringsforeningsandele	1	1	0	0
Obligationer	85.687	89.121	80.968	86.493
Afledte finansielle instrumenter	28.417	34.775	28.488	34.662
Indlån i kreditinstitutter	12.487	9.499	12.535	9.499
Øvrige	0	105	0	105
Andre finansielle investeringsaktiver, i alt	138.123	143.049	125.545	134.023
INVESTERINGSAKTIVER, I ALT	144.069	149.060	142.833	150.117
INVESTERINGSAKTIVER TILKNYTTET				
UNIT-LINKED KONTRAKTER	52.738	56.524	52.687	56.389
Tilgodehavender hos forsikringstagere	177	160	177	160
Tilgodehavender i forbindelse med direkte og indirekte forsikringskontrakter, i alt	177	160	177	160
Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder	0	0	62	124
Andre tilgodehavender	1.889	1.964	1.847	1.919
TILGODEHAVENDER, I ALT	2.066	2.123	2.087	2.203
Aktuelle skatteaktiver	33	26	33	26
Udskudte skatteaktiver	121	126	115	115
Likvide beholdninger	1.663	1.369	551	637
Øvrige	1	2	1	1
ANDRE AKTIVER, I ALT	1.818	1.523	700	779
Tilgodehavende renter samt optjent leje	2.600	1.185	2.456	1.089
Andre periodeafgrænsningsposter	226	203	198	195
PERIODEAFGRÆSNINGSPOSTER, I ALT	2.826	1.387	2.653	1.284
AKTIVER, I ALT	203.959	211.059	200.960	210.772
Til dækning af "hensættelser til forsikringskontrakter i alt" er der registreret nettoaktiver til et beløb af			146.087	146.482

Balance	Koncern		Moderselskab	
	30.06.2013	31.12.2012	30.06.2013	31.12.2012
Mio. kr.				
PASSIVER				
Aktiekapital	1	1	1	1
Sikkerhedsfond	1.061	1.061	1.061	1.061
Andre henlæggelser	130	141	90	102
Reserver, i alt	1.190	1.202	1.151	1.163
Overført overskud	6.817	6.613	6.857	6.652
Minoritetsaktionærs andel	2.836	9	-	-
EGENKAPITAL, I ALT	10.844	7.825	8.008	7.816
Garanterede ydelser	34.295	35.271	34.295	35.271
Bonuspotentiale på fremtidige præmier	3.295	3.261	3.295	3.261
Bonuspotentiale på fripolicydelser	49.889	51.502	49.889	51.502
Livsforsikringshensættelser, i alt	87.478	90.033	87.478	90.033
Erstatningshensættelser	355	355	355	355
Kollektivt bonuspotentiale	4.860	4.875	4.860	4.875
Hensættelser for unit-linked kontrakter	48.543	46.327	48.543	46.327
HENSÆTTELSE TIL FORSIKRINGS- OG INVESTERINGSKONTRAKTER, I ALT	141.236	141.590	141.236	141.590
Pensioner og lignende forpligtelser	54	54	0	0
Udskudte skatteforpligtelser	51	57	0	0
Andre hensættelser	44	44	0	0
HENSATTE FORPLIGTELSE, I ALT	150	155	0	0
Gæld i forbindelse med direkte forsikring	118	112	118	112
Gæld til kreditinstitutter	159	163	0	0
Gæld til tilknyttede virksomheder	0	0	290	202
Aktuelle skatteforpligtelser	5	7	0	0
Anden gæld	51.371	61.122	51.265	61.002
GÆLD, I ALT	51.653	61.403	51.673	61.315
PERIODEAFGRÆNSNINGSPOSTER	76	86	44	50
PASSIVER, I ALT	203.959	211.059	200.960	210.772

Egenkapitaloppgørelse

Mio. kr.	Aktie- kapital	Sikker- hedsfond	Valutakurs- forskelle	Domicil	Overført resultat	Minoritets- andele	I alt	
Moderselskab								
Egenkapital 1. januar 2012	1	1.061	95	0	6.206	0	7.362	
Årets resultat	-	-	-	-	446	-	446	
Anden totalindkomst	-	-	7	-	0	-	7	
Udbetalt udbytte	-	-	-	-	-	-	0	
Foreslået udbytte	-	-	-	-	0	-	0	
Egenkapital 31. december 2012	1	1.061	102	0	6.652	0	7.816	
Periodens resultat	-	-	-	-	204	-	204	
Anden totalindkomst	-	-	-12	-	0	-	-12	
Udbetalt udbytte	-	-	-	-	-	-	0	
Egenkapital 30. juni 2013	1	1.061	90	0	6.857	0	8.008	
Koncernregnskab								
Egenkapital 1. januar 2012	1	1.061	95	33	6.173	10	7.372	
Årets resultat	-	-	-	-	440	0	440	
Anden totalindkomst	-	-	7	6	0	-	13	
Minoritetsandele - nettotilgang	-	-	-	-	-	-1	-1	
Udbetalt udbytte	-	-	-	-	-	-	0	
Foreslået udbytte	-	-	-	-	0	-	0	
Egenkapital 31. december 2012	1	1.061	102	39	6.613	9	7.825	
Periodens resultat	-	-	-	-	204	116	319	
Anden totalindkomst	-	-	-12	1	0	-	-12	
Minoritetsandele - nettotilgang	-	-	-	-	-	2.711	2.711	
Udbetalt udbytte	-	-	-	-	-	-	0	
Egenkapital 30. juni 2013	1	1.061	90	40	6.817	2.836	10.844	
							30.06.2013	31.12.2012
Basiskapital								
Egenkapital							8.008	7.816
Immaterielle anlægsaktiver i datterselskab							-118	-113
Udskudte skatteaktiver							-115	-115
Basiskapital							7.775	7.588

Anvendt regnskabspraksis

Koncernens og moderselskabets halvårsrapport for 2013 er aflagt i overensstemmelse med Lov om finansiel virksomhed samt Finanstilsynets bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringselskaber og tværgående pensionskasser (regnskabsbekendtgørelsen).

Den anvendte regnskabspraksis er uændret i forhold til årsrapporten for 2012, som indeholder den fulde beskrivelse af anvendt regnskabspraksis.

Alle tal i halvårsrapporten anføres i hele mio. kr. De anførte totaler er udregnet på baggrund af faktiske tal. Som følge af afrundinger til hele mio. kr. kan der være mindre forskelle mellem summen af de enkelte tal og de anførte totaler.

Der er ikke foretaget review eller revision af halvårsrapporten.

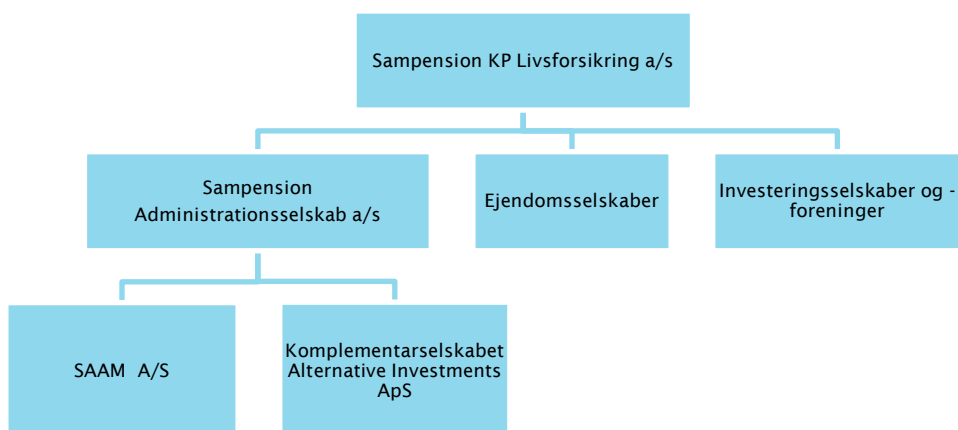
Selskabsoplysninger

Forretningsområde

Sampension tegner pensionsordninger på det offentlige og private arbejdsmarked. Sampensions speciale er kollektive pensionsordninger, der indgår som en del af lønoverenskomsterne. Sampension genforsikrer en stor del af kommunernes forpligtelser over for tjenestemænd. Desuden tilbyder Sampension pensionsordninger til ansatte i virksomheder, såvel i privat som offentligt regi.

Sampension koncernen består foruden moderselskabet af en række datterselskaber og associerede selskaber, som tilsammen varetager koncernens forretningsområde.

Selskabsoversigt pr. 30. juni 2013:

Navn og adresse

Sampension KP Livsforsikring a/s
Tuborg Havnevej 14
2900 Hellerup

Hjemstedskommune: Gentofte

Telefonnr.: 77 33 18 77
Hjemmeside: www.sampension.dk
E-mail: sampension@sampension.dk

CVR.nr.: 55 83 49 11
Stiftet: 1945

Aktionærer

Sampensions aktiekapital er på 800.000 kr., fordelt på 800 aktier à 1.000 kr. Selskabet er ejet af overenskomtparterne på de overenskomstområder, hvor Sampension er pensionsleverandør. Den ene halvdel ejes af lønmodtagerorganisationerne og den anden halvdel af arbejdsgiverne samt arbejdsgiverorganisationerne.

Bestyrelse

Sampensions bestyrelse består af repræsentanter for aktionærerne, et bestyrelsesmedlem indstillet af bestyrelsen samt repræsentanter for koncernens medarbejdere.

Intern revision

Koncernrevisionschef Gert Stubkjær

Ekstern revision

PricewaterhouseCoopers

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
Strandvejen 44
2900 Hellerup

For mere detaljerede selskabsoplysninger om Sampension KP Livsforsikring a/s, se <http://www.sampension.dk/Forside/Om-Sampension/Fakta-om-Sampension.aspx>

Ledespåtegning

Bestyrelse og direktion har dags dato behandlet og godkendt halvårsrapporten for 2013 for Sampension KP Livsforsikring a/s.

Halvårsrapporten aflægges i overensstemmelse med Lov om finansiel virksomhed.

Halvårsregnskabet giver efter vores opfattelse et retvisende billede af koncernens og moderselskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 30. juni 2013 samt af resultatet af koncernens og moderselskabets aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 30. juni 2013.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for udviklingen i koncernens og moderselskabets aktiviteter og økonomiske forhold, samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som koncernen og moderselskabet kan påvirkes af.

Hellerup, den 30. august 2013

Direktionen

Hasse Jørgensen
Adm. direktør

*/ Mads Smith Hansen
Direktør for økonomi*

Bestyrelsen

Johnny Søtrup
(Formand)

Kim Simonsen
(Næstformand)

Arne Boelt

Rita Bundgaard

Thorkild E. Jensen

Poul Arne Nielsen

Torben Nielsen

Bodil Otto

John Helle (ME)

Bjørn Kroghsbo (ME)

Morten Lundsgaard (ME)

Majbritt Pedersen (ME)

